

Pöytäkirja

4.3.2026

VN/5285/2025
STM022:00/2025

Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lainsäädännön uudistamista valmisteleva työryhmän kokous 2/2026, 3.3.2026

Aika 3.3.2026 klo 13.30 – 15.30

Paikka Kh Maria, Kirkkokatu 12 sekä Teams-etämahdollisuus

Osallistujat, jäsenet (varajäsenet)

Pekuri Hanna-Mari, pj., STM	
Hänninen Ville, vpj., STM	
Kauttonen Lassi, STM	(Orsila Reetta, STM)
Rantanen Henna, TEM	
Kuurne Aija, TTL	(Koivula Antti, TTL)
~~Kopra Ville, Akava ry~~	(Savinko Lotta, Akava ry)
Työläjäri Riitta, SAK ry	(Puura Heli, SAK ry)
Ahtiainen Minna, STTK ry	(Ville Kirvesniemi STTK ry)
~~Mäki Lohiluoma Juho, EK ry~~	(Rantahalvari Vesa, EK ry)
Hakonen Niilo, KT	(Salli Minna, KT)
Lumiaho Maire, MTK ry	(Hellstén Harri, SY)

Asiantuntijat

Hämäläinen Helinä, TTL
Mäntylä Tiina, TTL
Pajukoski Noora, STM
Rissanen Mikko, STM, sihteeri

1 Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.30. Hyväksyttiin kokouskutsun mukainen asialista.

Puheenjohtaja totesi tiedoksi kokouksen avauksen yhteydessä, että Akava ry on ilmoittanut, ettei sillä ole resurssisyyistä käytännön mahdollisuuksia osallistua jatkossa työryhmän kokouksiin.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Meritullinkatu 8
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

02951 63415
+358 2951 63415

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

3 Hallintokokonaisuutta koskevat säännökset

Puheenjohtaja totesi, että kokouksessa jatketaan edellisessä kokouksessa aloitettua hallintoa koskevien säännösten käsittelyä. Edellisessä kokouksessa käsiteltyä taulukkoa täydentämään on koottu liitteenä oleva asiakirja taustoittamaan tulevien säännösten mahdollista suuntaa. Tarkoituksena on käydä asiaa läpi asiak kohta kerrallaan puheenjohtajan lyhyellä alustuksella, jonka jälkeen keskustellaan aiheeseen liittyvistä näkemyksistä.

Nykyisissä TTL:sta koskevissa säädöksissä on määritetty TTL:n organisaation muodostuvan osaa- miska-keskuksista sekä säädetty toimipaikkojen sijainnista ja TTL:n kotipaikasta. Säädöksiä on muu- tettu organisaation muuttuessa. Vuoden 2005 muutosten yhteydessä on jäänyt jossain määrin epä- selväksi valtakunnallisen ja alueellisen toiminnan välinen suhde. Osaamiska-keskukset ovat valtakun- nallisia. Tietyt toiminnot voivat olla keskitettyjä tiettyyn toimipisteeseen (esim. laboratorion palvelu), mutta niiden palvelu kattaa koko maan. Organisaatiosta ym. säätäminen nykyisellä tarkkuudella jäy- kistää TTL:n organisaation ja toimintojen muuttamista. Koti- ja oikeuspaikasta ei olisi välttämätöntä myöskään säätää, vaan voitaisiin mennä yleissääntelyn kautta (yritys- ja yhteisötietolaki ja oikeu- denkäymiskaari).

Organisaatiota, toimipisteitä ja kotipaikkaa koskevassa keskustelussa pidettiin asiakirjassa hahmo- teltua joustavampaa suuntaa hyvänä. Organisaatiosta mukaan lukien toimipaikat, ei tulisi säätää, vaan nämä asiat tulisi jättää Työterveyslaitoksen työjärjestyksen varaan. Alueellista näkökulmaa kat- sotaan alueellisia neuvottelukuntia koskevan säännöksen yhteydessä.

Puheenjohtaja kuvasi johtokunnan kokoonpanon kehitystä Työterveyslaitoksen Työterveyslaitoksen valtiollistamisen kautta nykyiseen tilanteeseen.

Edellisessä kokouksessa esille nousseesta kysymyksestä hallitus vai johtokunta keskustelussa tuo- tiin esiin, että nykyinen johtokunta on toiminut hyvin ja että johtokunta nimike sopii hyvin julkisoikeu- delliselle laitokselle. Hallitusnimike sopii paremmin taloudellista toimintaa harjoittaville organisaati- oille. Vaikka TTL:n ylimmän toimielimen nimikkeestä ei ollut vahvoja näkemyksiä, johtokunnan säi- lyttämistä pidettiin keskustelussa perusteltuna TTL:n asema huomioiden ja se, ettei johtokunnan tehtäviin oleteta tulevan merkittäviä muutoksia.

Edelliseen liittyen keskusteltiin, tuleeko johtokunnan jäsenten edustaa tiettyjä tahoja ja/vai tiettyä asiantuntemusta, eli edustavatko jäsenet taustatahoaan vai tiettyä asiantuntemusta, jolloin jälkim- mäisessä korostuisi TTL:n etu. Todettiin, että johtokunnan jäsenillä olevasta ”kahden hatun ongel- masta” ei kokonaan päästä eroon valitsemisperusteesta tai -tavasta riippumatta.

Jäsenten kytköksen mm. työmarkkinoiden keskusjärjestöihin todettiin olevan perusteltua, koska Työ- terveystieteen toiminta palvelee työelämää, ja keskusjärjestöillä on kattavaa osaamista työelämän eri aloilta. Historiallisistakin syistä TTL:n ylimpään toimielimeen on haluttu kolmikantainen edustus, mitä ei olisi vastaavasti yhtä helposti istutettavissa valtion virastoon. Lisäksi nykyisen mallin todettiin toimineen hyvin, eikä selkeitä muutostarpeita nykyiseen malliin keskustelussa tunnistettu.

Johtokunnan kokoonpanoon liittyen keskustelussa todettiin, että henkilöstön edustajan läsnä- ja pu- heoikeus olisi hyvä kirjata säädökseen eikä jättää vain työjärjestyksen varaan.

Johtokunnan nykyisiin tehtäviin ei esitetty lähtökohtaisesti muutoksia. Tietyissä kohdissa voi kuiten- kin olla tarvetta sanamuotojen tarkistamiselle ja ajantasaistamiselle. Etenkin taloutta ja sen suunnit- telua koskevat kohdat tulee käydä läpi vielä TTL:n taloushallinnon kanssa.

Oikeudesta tehdä sitoumuksia koskevaan säännökseen ei tullut erityisiä huomioita. Säännös on edelleen tarpeen, mutta sitä voisi täydentää siten, että kiinteän omaisuuden rinnalla mainittaisiin myös irtain omaisuus.

Virkavastuusta puheenjohtaja totesi, että se on haasteellinen kokonaisuus. Nykymuodossa TTL-lain virkavastuuta koskeva pykälä näyttää asettavan laajemman rikosoikeudellisen vastuun TTL:n henkilöstölle kuin työsuhteessa yleensä. Laaja rikosoikeudellinen vastuu pitäisi pystyä perustelemaan. Toisaalta nykyinen TTL-laissa oleva virkavastuuta koskeva säännös on epäselvä suhteessa rikoslain virkarikoksia koskevan 40 luvun kanssa, koska rikoslain 40 luvun 11 §:ssä on ajateltu olevan virka- tai siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa Työterveyslaitokseen. Itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena TTL:n palveluksessa olevat ovat lähtökohtaisesti työsuhteessa.

Tällä hetkellä paras ratkaisu lienee viitata rikosoikeudellisen vastuun osalta rikoslakiin tiedostaen kuitenkin epäselvyydet liittyen siihen, ketkä olisi rinnastettava rikoslain tarkoittamaan virkamieheen samoin kuin missä tehtävissä olisi kyse rikoslain tarkoittamasta julkisen vallan käyttämisestä. Oikeusministeriöltä saadun tiedon mukaan rikoslain virkarikoslukua ollaan uudistamassa, uudistus valmistunee vasta seuraavalla hallituskaudella, tämänhetkisen tiedon mukaan vuonna 2027. Virkarikosluvun uudistaminen voi vaikuttaa, riittääkö TTL-laissa viittaus rikoslakiin vai tuleeko tarkemmin esim. luetella keitä/mitä tehtäviä rikosoikeudellinen vastuu koskisi.

Pääjohtajaa ja henkilöstöä koskien puheenjohtaja nosti esiin erityisenä asiana sen, että pääjohtajan 7 vuoden määräaikaisuus todetaan vain TTL:n työjärjestyksessä. Määräaikaisuuden taustalla lienee 2000-luvun alussa muodostunut suuntaus nimittää valtion ylin johto määräaikaisiin virkoihin yleensä 5 vuodeksi (valtion virkamieslaki 9 a §).

Keskustelussa todettiin, että Työterveyslaitoksen tehtävien luonne poikkeaa varsinaisista valtion virastoista, ja pitkäjänteisyyden tavoittelun kannalta 7 vuoden määräaikaisuus on perusteltua. Määräaikaisuus tulisi kuitenkin nostaa työjärjestyksestä lakitasolle. Pelkästään työjärjestyksellä oleva määräaikaisuus on työsuhteellisesti haastavaa (määräaikaisuus pakottava säännös, tulokinta työsuhteen ketjutuksesta).

Pääjohtajan tehtävien osalta todettiin, että niihin ei liity suuria muutostarpeita. Yleiset periaatteet pääjohtajan ratkaisuvallasta olisi mahdollista nostaa säädösten tasolle, nyt näistä on vain työjärjestyksessä.

Nimenkirjoitusoikeuden todettiin olevan nykyisessä säännöksessä melko laava. Käytännössä nimenkirjoitusoikeus perustuu usein valtakirjaan ja sitä käyttää TTL:n pääjohtaja tai muu TTL:n palveluksessa oleva henkilö. Säännöstä on mahdollista hieman supistaa vastaamaan noudatettua käytäntöä.

Puheenjohtaja alusti, että työjärjestyksestä ja siinä määrättävistä asioista säädetään nykyisin useassa pykälässä. Tulevaisuudessakin voi joltain osin olla loogisinta liittää työjärjestyksessä määrättäviä asioita koskevia säännöksiä tiettyyn pykälään. Kuitenkin suunta voisi olla, että pyritään keskittämään työjärjestyksessä määrättävät asiat harvempiin pykäliin. Kyse on myös siitä, millä tarkkuudella katsotaan tarpeelliseksi luetella työjärjestyksessä määrättävistä asioista.

Keskustelussa kannatettiin yleisempää muotoilua, joka on myös joustavampi. Talouden ohjesääntönsä tarpeellisuus ja sanoitus on tarkastettava Työterveyslaitoksen taloushallinnolta.

Puheenjohtaja totesi, että yhteistyötä koskevan säännöksen taustalla on todennäköisesti valtiollistamiseen liittynyt yhteistyön turvaaminen ja sen aikainen ajattelu, mutta tämänkaltaisen sääntelyn tarpeellisuus tulisi arvioida.

Keskustelussa todettiin, että yhteistyötä koskevaa sääntelyä ei tarvita, koska jo johtokunnan kokoonpano varmistaa laitoksen yhteistyötä. Yhteistyö on myös nykyorganisaatioiden tapa toimia, mitä TTL:kin tekee eri suuntiin sääntelystä riippumatta.

Puheenjohtaja totesi, että alueellisten neuvottelukuntien taustalla on Työterveyslaitoksen aiempi rakenne, kun se jakautui keskuslaitokseen ja aluelaitoksiin. Puheenjohtaja kysyi neuvottelukuntien

toiminnasta, tehtävistä ja mahdollisuudesta säädellä mahdollisista neuvottelukunnista nykyistä joustavammin (vrt. työsuojelulautakunnat, kun viisi työsuojelun vastuualuetta yhdistyi valtakunnalliseen virastoon). Neuvottelukuntien asettamisen tulee olla TTL:n intressissä ja tarpeesta lähtevä.

Keskustelussa nousi esiin, että alueelliset neuvottelukunnat mahdollistavat erilaisten alueiden olosuhteiden ja tilanteiden kokoamisen hyödyttämään Työterveyslaitoksen toimintaa. Tästä näkökulmasta neuvottelukuntien mahdollistaminen jatkossakin olisi tarpeen. Kokousajan loppuessa asiasta ei kuitenkaan ehditty käydä laajempaa keskustelua.

Puheenjohtaja totesi, että kokouksessa käydyin keskustelun perusteella jatketaan ao. pykäläluonnosten valmistelua.

4 Muut asiat

Puheenjohtaja totesi, että luonnos hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta on lähtenyt lausunolle. Esityksen taustalla on terveydenhuollon tietojärjestelmien muuttuminen, mutta esityksellä on liittymäkohta TTL:n työperäisten sairauksien rekisteriin.

Muita asioita ei ollut.

5 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40

Puheenjohtaja

Hanna-Mari Pekuri

Sihteeri

Mikko Rissanen